

دیدگاه

تحقق خاتمیت

ناصر ایمانی

لازمه خاتمیت دین اسلام، دارا بودن احکام و آموزه‌های دایمی و همیشگی برای بشر در سعادت دنیا و آخرت اوست. اما چگونه می‌توان احکام ثابت دین را در طول قرن‌ها حیات آدمی در طول تاریخ جاری نمود؟

زندگی بشر به دلیل تغییر سطح افکار و فرهنگ انسانها، نیز پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک در حال تغییر مداوم است. جوامع بشری در ده قرن پیش به گونه‌ای می‌زیستند که پنج قرن قبل و در قرن حاضر تفاوت‌های شگرفی با آن دارد. و مسلماً با شبان روزافزون دانش بشری، قرنها آینده تغییرات شگرفی را پیش روی خود خواهد داشت. با این حال چگونه می‌توان احکام ثابت یک دین در چهارده قرن پیش را در رگهای تاریخ جریان داد و از خاتمیت دین سخن گفت؟

در پاسخ به این سوال بسیار مهم، چند جواب داده شده است. گروهی اساساً منکر دخالت دین در امور متغیر زندگی بشر می‌شوند و دین را محدود به امور عبادی و اخلاقی فردی می‌نمایند که عمدتاً سعادت اخروی او را تأمین نماید. یعنی اسلام را همانند مسیحیت، به یک دین سعادت‌گرا تبدیل می‌نمایند تا شریعت مدار، طبعاً این عده، دخالت دین در عرصه حیات اجتماعی و سیاسی جامعه را بر نمی‌تابند زیرا اعتقاد دارند که اجرای احکام ثابت دین در عرصه متغیرات جامعه و عقاید غریب ممکن است. بدون شک این نظریه با مبحث خاتمیت اسلام در تضاد است و به نقض دین منجر می‌گردد.

اما گروه دیگری پاسخ سوال را به گونه‌ای می‌دهند که دین در تمام امور ثابت و متغیر زندگی بشر حضور خواهد داشت. یعنی با احکام ثابت الهی، امور ثابت و امور متغیر زندگی فردی و اجتماعی انسانها را اداره می‌نمایند و خاتمیت دین را مفهومی دقیق و کامل می‌بخشند. راهکار این گروه، برپایی حکومت مبتنی بر دین است. زیرا حکومت و حاکم دینی بر اساس ولایت الهی خود، مجاز و قادر است که با بعضی تمهیدات، دین را قابل عرضه به جهان متغیر بشری نماید. یعنی در احکامی که خداوند الزامی برای بندگانش تعیین نکرده است - یعنی مستحبیات و مباحات و مکروهات (به تعبیر شهید صدر منطقه الفراغ). اگر ضرورت دید و مقتضیات زمانه اجازه می‌داد، این احکام غیرالزامی را تبدیل به واجب و حرام (احکام الزامی) می‌نماید و نیز در مواردی که حکم خداوند واجب یا حرام است، با تعطیل نمودن آن حکم و تبدیل آن به طور موقت - به دلیل تواضع حکم اہم بر مهم - راه را برای حضور دین در صحنه متغیرات زندگی بشر باز نماید.

یعنی با قابل شدن به ولایت الهی برای حکومت دینی، احکام ثابت خداوند (الزامی و غیرالزامی) با تشخیص ولی فقیه به طور موقت تبدیل به یک حکم الزامی (واجب و حرام) یا غیرالزامی (مستحب و مکروه و مباح) می‌شود تا دین قادر باشد که نیازهای متغیر بشر را پاسخ گوید. بدون شک چون این ولایت از سوی خداوند تفویض شده است، همان اعتباری را دارد که احکام پنج‌گانه الهی دارند و حتی می‌توان ادعا نمود که اهمیت این احکام (حکومت دینی) اقوی بر احکام خصمه الهیه است. زیرا تشخیص نحوه و زمان و چگونگی اجرای احکام ثابت خداوند، با تفویض ولایت به حاکم اسلامی، به عهده او قرار می‌گیرد. حالاً می‌توانیم بعضی نظریات امام خمینی (ره) را بهتر فهمیم. امام حکومت دین را احکام اولیه اسلام می‌دانست که اهمیت آن حتی از احکام فرعی (مانند نماز) بالاتر است و حفظ آن از اوجب واجبات است. زیرا این ولایت را شارع مقدس جعل نموده تا امکان اجرای احکام ثابت خداوند با توجه به شرایط زمان و مصالح روز، امکان پذیر شود و خاتمیت دین را عینیت بخشد.

شعبه طنز

حسین قدیانی

نسخه بی بدیل

صغیر؛ بالاخره این کنگره دوم خرداد برگزار شد؟

حقیقه: نمی‌دانم، ولی کارگزارانی‌ها که خواستار خفیه: به تعویق انداختن کنگره شده‌اند. بارخبر نمی‌گفته‌اند تا تعیین تکلیف لوابیح به تعویق می‌افتند!

صغیر: نیمی‌پورم گفته است اصراری بر برگزاری کنگره در زمانی خاص ندارد!!

حقیقه: ولی مگر قرار نبود این کنگره، دوم آبان برگزار شود؟! صغیر: احزاب دیگر جبهه دوم خرداد که گناه این تاخیر را گردن حزب مشارکت انداخته‌اند!!

حقیقه: جالب است! جبهه‌ای با آن همه ادعا، از برگزاری یک کنگره عاجز است!!

صغیر: حالا با این حال و روز چگونه می‌خواهند کشور را اداره کنند؟ حقیقه: نمی‌دانم!... لابد با عمل به «نسخه بی بدیل دموکراسی»!!!

شمخانی:

واگذاری پایگاه نظامی به آمریکاییها "طنز سال" است

وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بار برخی از ادعاهای رسانه‌های غربی مبنی بر واگذاری پایگاه نظامی از سوی ایران به نیروهای آمریکایی در حمله احتمالی علیه عراق، این ادعاها را «طنز سال» توصیف کرد.

دربیان علی شمخانی این مطلب را دیروز در پاسخ به پرسش خبرنگار سیاسی ایرانیان در حاشیه مراسم امضای یادداشت تفاهم همکاریهای دفاعی و امنیتی میان ایران و الجزایر اعلام کرد. در این یادداشت تفاهم در پایان دیدار ه‌روزه محمد‌العماری رئیس ستاد مشترک ارتش ملی الجزایر از تهران عنوان کرد.

وزیر دفاع تأکید کرد، ما در هیچ نوع عملیات نظامی با آمریکایی‌ها همراهی نخواهیم کرد.

عدالت، آزادی و حکومت مردمی

قیه از صفحه اول

اراده‌ها و بازوان مردم است. امام زمان (عج) تنها دنیا را پر از عدل و داد نمی‌کند، امام زمان با تکیه به مردم مومن است که بنای عدل الهی را در سرتاسر عالم استقرار می‌بخشد و یک حکومت صدورصد مردمی تشکیل می‌دهد. (۱)

این نظام عادلانه مردمسالار و دینی الگوی شگرف و جامع همه ارزشهای متعالی بشر خواهد بود.

یک نکته را نباید فراموش کرد و آن این که هیچ نظام مردمسالار واقعی نمی‌تواند شکل گیرد مگر آن که پیش از همه «مرد محوری» به عنوان مقدمه لازم آن مورد پذیرش قرار گیرد. در نظام مردمسالاری دینی، به نام مردم بر مردم حکومت نمی‌شود بلکه این مردم هستند که خواست خود را بر صحنه جامعه جاری می‌کنند، این است معنا نظامی که بر پایه قرآن شکل می‌گیرد، قرآنی که با نام خداوند شروع می‌شود و با نام «ناس» پایان می‌پذیرد.

پاورقی:

(۱) روزنامه جمهوری اسلامی ۸/۷/۸۱ متن سخنان مقام معظم رهبری

آیت‌الله هاشمی شاهرودی:

مکانیزه کردن امور قضایی از اولویتهای قوه قضاییه است

وی گفت، احیای دادرها از طرفهای قوه قضاییه در آینده است و شورای حل اختلاف یکی از ارکان توسعه قضایی در نظام اسلامی در این راستاست.

رئیس قوه قضاییه بر تحول دستگاه قضایی کشور تأکید کرد و گفت، توسعه قضایی، استفاده از تکنیک جدید روز برای رسیدگی و تنظیم پرونده‌های قضایی و مکانیزه کردن شورای عالی انفورماتیک برای امور قضایی کشور از اولویتهای قوه قضاییه است.

سختکوی دولت:

در نحوه نگرش به پروژه‌های عمرانی دچار اشتباه بودیم

مستلماً با استراتژی کشور اقدام کنند. رمضان زاده یادآور شد: کلیه پروژه‌های عمرانی کشور اولویت‌بندی شده است و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نیز برای سال آینده اولویتها خود را در بودجه اعلام خواهد کرد.

وی در پاسخ به پرسشی در خصوص اینکه آیا دسترسی ریس می‌موسسه ملی پژوهش افکار عمومی به اقتدار دولت لطمه وارد نمی‌کند، گفت: قوه قضاییه یکی از ارکان کشور است که تشخیص داده است تخلفی در جایی صورت گرفته است و موضوع را رسیدگی می‌کند لذا دستگیری یک نفر به معنای تضعیف اقتدار دولت نیست.

سختکوی دولت در خصوص شهادت ۷ تن پرسنل تدارکاتی نیروی انتظامی در سرگذشت گفت: بر اساس گزارش وزیر اطلاعات به هیات دولت عوامل شهادت ۷ تن از پرسنل نیروی انتظامی دستگیر و تحویل محاکم

محمد رضا خاتمی دبیر کل جبهه مشارکت اسلامی

پیش‌کنگره اصلاحات، فحش به مشارکت بود

حزب مشارکت گفت: کنگره اسلام مارا موافق کرد که ارکان حزب را دموکراتیک کنیم. این قدم بسیار مهم است. حتی برخی از دوستان تگرانی برگزار کنند، ما ترحیم می‌کنیم. ما چاره‌ای نداریم جز این که اینها را تحمل کنیم. وی در بخش دیگری از سخنان خود در مورد انتخابی کردن برخی ارکان

کنگره فحش به مشارکت بود. مخالفان کنگره بودیم، اما وقتی همه گفتند که کنگره برگزار شود، گفتیم قبول. اما حالا دربارہ برگزاری کنگره جبهه دوم خرداد گفت: «او! لا تنها مخالف برگزاری کنگره مایودیم، زبیراد کنگره فقط به ما فحش می‌دادیم، پیش‌کنگره‌ای که برگزار شد پیش‌کنگره اصلاحات نبود، بلکه پیش

می‌کنند، سکوت کردیم و این روش را درست می‌دانیم.

به گزارش خبرنگار ایسنا، وی درباره برگزاری کنگره جبهه دوم خرداد گفت: «ما در برابر دیگران کوتاه نمی‌آیم. استراتژی از سوی ما هم سکوت محض است. در برابر تمام اتهامات، افتراها و ناروایی‌هایی که دوستان به ما

بیانیه جامعه اسلامی دانشگاهیان درباره علل تشدید پدیده «مهاجرت مغزها»

مغزها» پرداخته و آمده است: در کشوری که به علت عدم توجه به تحقیقات، اعتبارات تحقیقاتی به نصف آنچه که در برنامه ۵ ساله سوم تصویب شده، نیز نمی‌رسد و وزارت علوم آن نیز در گریزهای سیاسی خود ساخته غرق شده است و توجهی به این امر ندارد و بدیهی است که پدیده مهاجرت مغزها تشدید شود.

این بیانیه در ادامه افزوده است: از ابتدای وزارت جناب آقای دکتر جمعه‌الدینی، دانشگاهیان در خاتمی قریب به اتفاق روسای دانشگاه‌ها بدون دلیل و اکثر بر اساس در چنین شرایطی که وزارت علوم به علت درگیریهای سیاسی و تفکر مخالفین از آن به عدم همکاری لازم در جبهه تغییر کنند و با فکر کنند اختلاف و شکاف ایجاد شده است.

وی که با خبرنگار ایسنا سخن می‌گفت، زمان مناسب برای برگزاری این کنگره را پس از بررسی لوابیح دولت اعلام کرد.

چون حرف تازه‌ای نداشتیم کنگره به تعویق افتاد

شمخانی:

دانشتند که گنجاندن این پیشنهادات در دستور کار، نیاز به صرف وقت بیشتری داشت. دوم خرداد گفت: در شرایط حرف تازه‌ای نمی‌توان مطرح کرد و باید منتظر سرشوند و لایحه رییس جمهور بود. وی اظهار داشت: برخی از گروه‌های این جبهه نیز اصرار داشتند که این کنگره در زمان اعلام شده برگزار شود؛

نماینده مراغه:

به گزارش ایسنا مصطفی سید هاشمی، نماینده مراغه در مجلس شورای اسلامی در جلسه پرسش و پاسخی که از طرف انجمن اسلامی دانشگاه آزاد مراغه تشکیل شده بود، در خصوص لایحه اختیارات رییس جمهوری گفت: در صورتی که این لایحه منجر به پایداری و حفاظت قانون اساسی و برخورد مقتدرانه با متخلفین قانون اساسی باشد و در جامعه هیچ دیکتاتوری نیافریند، با آن موافقت خواهیم کرد و در غیر این صورت قرار گرفتن در جوار افراط و تفریط قطعاً کشور را با مشکل مواجه خواهد کرد.

نماینده مراغه:

شکوری راد نایب رییس فراکسیون مشارکت در مجلس در بیان علل تعویق کنگره جبهه دوم خرداد گفت: در شرایط حرف تازه‌ای نمی‌توان مطرح کرد و باید منتظر سرشوند و لایحه رییس جمهور بود. وی اظهار داشت: برخی از گروه‌های این جبهه نیز اصرار داشتند که این کنگره در زمان اعلام شده برگزار شود؛

شمخانی:

واگذاری پایگاه نظامی به آمریکاییها "طنز سال" است

وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بار برخی از ادعاهای رسانه‌های غربی مبنی بر واگذاری پایگاه نظامی از سوی ایران به نیروهای آمریکایی در حمله احتمالی علیه عراق، این ادعاها را «طنز سال» توصیف کرد.

دربیان علی شمخانی این مطلب را دیروز در پاسخ به پرسش خبرنگار سیاسی ایرانیان در حاشیه مراسم امضای یادداشت تفاهم همکاریهای دفاعی و امنیتی میان ایران و الجزایر اعلام کرد. در این یادداشت تفاهم در پایان دیدار ه‌روزه محمد‌العماری رئیس ستاد مشترک ارتش ملی الجزایر از تهران عنوان کرد.

وزیر دفاع تأکید کرد، ما در هیچ نوع عملیات نظامی با آمریکایی‌ها همراهی نخواهیم کرد.

cyan yellow black magenta

۲

پنج‌شنبه ۲ آبان ۱۳۸۱

۱۷ شعبان ۱۴۲۳ - ۲۴ اکتبر ۲۰۰۲ - سال هفدهم - شماره ۲۸۵۴

نقد و نظر

دستاورد مهم!

محمد کاظم انبیارلویی

«این توفیق را به باری خداوند یافته‌ام که ضمن دفاع از اصول و ارزشهای دینی و فرهنگی خود، چهوهای دوست داشتنی، منطقی، مردم‌گرا، عدالت‌خواه و در عین حال مدافع عزت و سربلندی و استقلال میهن و ملت از دین عرضه کنیم. امری که به تنها در میان مسلمانان، بخصوص نسلهای فریبخته آن، از جذابیت فراوانی برخوردار بوده است، بلکه علی‌رغم همه بدخواهیها و دشمنی‌ها توانسته است افکار عمومی را تا حد زیادی در غرب نیز تحت تأثیر قرار دهد.

آیا آنان که از رییس جمهور سوال می‌کنند که برای اسلام و وجهت نظام و ... چه کرده است، حاضرند به انصاف این دستاورد مهم را مورد تأیید قرار دهند و عملاً نیز آن را تقویت کنند؟ یا خواسته و ناخواسته در مسیر عمل جریاناتی مشکوک قرار خواهند گرفت؟» (۱)

آنچه خواندید بخشی از سخنان رییس جمهور در نطق روز یکشنبه مجلس است، درباره این گفته، چند نکته قابل ذکر است:

۱- تصویری که رییس جمهور از نظام و انقلاب ارایه می‌دهند تصویری مثبت و به قول ایشان «دوست داشتنی» است. ما این تصویر را قبول داریم و آن را محصول تلاش همه دست اندرکاران نظام از جمله دولت می‌دانیم اما آیا چنین تصویری مورد تأیید حزب حاکم که اکثریت را در مجلس و دولت تماماً در اختیار نیز هست؟!

چندی پیش روزنامه روزگار حزب حاکم با ارایه تحلیلی اوضاع کشور را بحرانی و نظام را به لحاظ سیاسی و اجتماعی فروپاشیده توصیف کرد و از رییس جمهور دعوت به خروج از حاکمیت نمود. چندی بعد در کنگره همین حزب در بیانیه پایانی همین تصویر ارایه گردید، آن هم با عدد و رقم و با تکیه به نظرسنجی‌ها و نظر سازهایی

مرسوم (۲) آیا رییس جمهور از اعضای دولت که در همین حزب عضویت دارند نیز سیرده است این تصویر سیاه از نظام چیست که ترسیم کرده‌اید؟! آیا یک بار هم شده است رییس جمهور در تریبونهایی که در اختیار دارد در نقد این تصویر سخنی گفته باشند و تصویرگران آن را به چالش بخواهند؟

تصویری که رییس جمهور از دولت خود می‌دهد که حتی توانسته است افکار عمومی را تا حد زیادی در غرب تحت تأثیر قرار دهد، چطور در ایران نتوانسته است دوستان وی را در حزب حاکم تحت تأثیر قرار دهد و آنها مدام در شیور فروپاشی و خروج از حاکمیت می‌دمند؟!

چرا دوستان رییس جمهور حاضر نیستند دستاوردهای مهمی را که رییس جمهور از آن یاد می‌کند عملاً تقویت کنند؟!

بیش از سه ماه است آهنگ خروج از حاکمیت و یا خروج بر حاکمیت با یک از کسترسمفونیک تمام عیار نواخته می‌شود اما رییس جمهور محترم بر این رویکرد سخیف خنده نگرفتند و در مذمت آن سخن نگفتند! چرا؟

۲- در برابر این تصویر روشن که جهان می‌بویژه جهان اسلام از انقلاب و نظام ما دارد متأسفانه گاهی عیالیه در طول دو دوره ریاست جمهوری آقای خاتمی شنیده شده که شان دولت جمهوری اسلامی و شان دوستان وی نبوده است.

مثلاً اینکه در روزنامه ایران ارکان دولت جمهوری اسلامی به پیامبر اکرم (ص) و امام حسین (ع) اهانت شود و مدیر مسوول محترم آن هم بپذیرد و این روزنامه یک روز تعطیل و بعد با پا در میانی دوباره منتشر شود، به دور از شان فکری و عملی دولتی است که رییس آن سوگند خورده است و پاسدار مذهب رسمی باشد.

یائیکه یک سازمان سیاسی موثر و طرفدار رییس جمهور محترم رسماً اعلام کند دین افیون توده‌ها و حکومتهاست، و آموزه‌های آن سیاه است و رییس جمهور نیز در این باره کمترین واکنشی از خود نشان ندهد.

و بالاخره برادر رییس جمهور که دبیر کل حزب حاکم است برخلاف مثنی سیاسی و فکری امام خمینی (ره) بینندگان جمهوری اسلامی رسماً در بیانیه کنگره و نامه خود به آقای عسکراولادی، اعلام نماید: «فهاد دین از نهاد قدرت و سیاست باید جدا باشد!»

آیا این دیدگاهها برای اسلام و نظام و رییس جمهور عزیز ما در داخل و خارج و وجهت آورده است؟

دوستان رییس جمهور در جناح منتقد دولت این گله‌ها را از رییس جمهور دارند که چرا نسبت به این مواضع موهن که دستاوردهای دولت را در زمینه دفاع از اصول و ارزشهای دین مخدوش می‌کنند، واکنشی نشان نمی‌دهند.

۱- روزنامه نوروز ۸۷/۲۰ - سرفقاله عباس عبیدی

۲- روزنامه مشهوری از تاریخ ۸۷/۵/۸ الی ۸۷/۵/۲۵ متن کامل بیانیه

آگهی دعوت

مجمع عمومی عادی سالیانه «نوبت دوم» شرکت رهیاران صادقیه

«سهامی خاص به شماره ثبت ۱۹۷۷»

نظر به این که جلسه مورخ ۸۷/۲۳ مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت رهیاران صادقیه که طبق آگهی (نوبت اول) مورخ ۸۷/۱۰

روژنامه رسالت دعوت شده بود به دلیل غیبت صاحبان سهام رسمیت نیافت.

لذا بدینوسیله از کلیه صاحبان محترم سهام شرکت رهیاران صادقیه دعوت می‌شود تا در جلسه (نوبت دوم) مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در روز چهارشنبه ۸۷/۸/۱۵ راس ساعت ۱۱ صبح در محل دفتر شرکت واقع در قم، کیلومتر سه جاده قدیم اسفهان، شهرک مهدیه برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

لازم به ذکر است این جلسه طبق ماده ۸۷ قانون تجارت رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم نسبت به موارد ذیل به عمل خواهد آمد:

۱- انتخاب بازرس

۲- ارایه گزارش هیات مدیره و بازرس در خصوص عملکرد سال ۱۳۸۰

۳- سایر مواردی که تصمیم‌گیری درباره آنها در صلاحیت مجمع فوق می‌باشد.

«هیات مدیره شرکت رهیاران صادقیه»

cyan yellow black magenta